

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt April 2019

Ook tijdens het einde van 2018 en het eerste kwartaal van 2019 blijft de Vlaamse arbeidsmarkt gunstig evolueren, met nieuwe recordcijfers op het vlak van werkzaamheid en werkloosheid. Toch zijn er nog steeds enkele minder positieve signalen. Zo kon het consumentenvertrouwen zich (nog) niet herstellen na de sterke terugval in december 2018. Daarnaast stellen we voor het derde kwartaal op rij een lichte afname van de uitzendactiviteiten vast. De vacaturemarkt blijft echter aantrekken, waardoor de arbeidsmarkt steeds krappere wordt. In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recente evoluties op de Vlaamse arbeidsmarkt. Na een synthese van de actuele trends geven we in een aantal tabellen en figuren een overzicht van de laatst beschikbare cijfers voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt.

Conjunctuur

De *economische jaargroei* van België bedraagt voor het vierde kwartaal van 2018 +1,2%, een cijfer dat zich ongeveer op hetzelfde niveau bevindt als de eurozone (+1,1%) en de raming voor de EU-28 (+1,4%). De afname van de economische jaargroei van +1,6% naar +1,2% wordt mede veroorzaakt doordat het erg sterke vierde kwartaal van 2017 niet meer in dit nieuwe jaarcijfer zit vervat (zie indicator A1).

Nadat het *ondernemersvertrouwen* in België na drie opeenvolgende dalingen in maart een licht herstel vertoonde, werd in april toch de neerwaartse trend verder gezet. Vooral in de nijverheid en de bouw was een vertrouwensverlies merkbaar. In het Vlaams Gewest kende het ondernemersvertrouwen in februari dan wel een lichte opflakking (van -2,0 tot -0,5), deze kon zich in maart (naar -1,3) en april (-1,7) niet verder zetten. Hierdoor wordt de dalende tendens sinds maart 2018 voortgezet.

Het *consumentenvertrouwen* in België stabiliseert na de sterke terugval in december 2018 naar het laagste peil in twee jaar. Deze terugval werd voornamelijk veroorzaakt door pessimistischere vooruitzichten met betrekking tot de algemene economische situatie in België. Achter deze stabilisering vinden wel twee tegengestelde bewegingen plaats. Enerzijds verbeterden de spaarverwachtingen en

de inschatting van de financiële situatie, anderzijds neemt de vrees voor werkloosheid al gedurende vijf opeenvolgende maanden toe. In Vlaanderen valt er, na een verdere afname van het consumentenvertrouwen in februari, in maart wel een herstel te constateren (A2).

Voor het derde kwartaal op rij stellen we een lichte afname van de uitzendactiviteit in Vlaanderen vast. Dit vertaalt zich ook in een lichte afname van de Federgon-index voor de uitzendactiviteit in België (A3).

Ook de start van 2019 kende een fluctuerend verloop van de *tijdelijke werkloosheid*. In januari telde de RVA -11,7% tijdelijke werklozen minder in Vlaanderen dan een jaar voordien. Februari kende daarentegen opnieuw een toename, tot 90 418 tijdelijke werklozen in Vlaanderen (+4,2% op jaarbasis). Hierdoor blijft de trendindex nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van december 2018 (resp. 77,2 en 77,9) (A4).

Het aantal *faillissementen* in Vlaanderen nam in het eerste kwartaal van 2019 opnieuw toe (+9,8% op jaarbasis) (A5). Maar het vierde kwartaal van 2018 werd ook gekenmerkt door een sterke groei in het aantal *oprichtingen* (van btw-plichtige ondernemingen) in België (+10,3% op jaarbasis), die nog meer uitgesproken was in Vlaanderen (+19,3% op jaarbasis) (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid

In het vierde kwartaal van 2018 bedroeg het trendniveau van de Vlaamse *werkzaamheidsgraad* 74,6% (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen). Voor België was dit 69,7%. De erg sterke jaargroei zet zich verder door, met een toename van +1,7 procentpunt in Vlaanderen. Ook de groeivoet voor België (+1,2 ppt) kent reeds twee opeenvolgende kwartalen een toename, waarmee de werkzaamheidsgraad in ons land intussen iets hoger ligt dan bij de EU-28 landen (+1,0 ppt). De hogere groeivoet in Vlaanderen in vergelijking met de andere twee gewesten heeft tot gevolg dat de regionale verschillen in werkzaamheid nog verder zijn uitgediept.

De toename van de werkzaamheidsgraad zet zich niet bij elke groep even sterk door. Zo vertoonde het trendniveau van de werkzaamheidsgraad voor Vlaamse vrouwen een duidelijke inhaalbeweging. Deze nam toe tot 70,8% (jaargroei: +2,6 ppt). Bij mannen was de jaargroei beperkter (+0,7 ppt), waarmee het trendniveau 78,5% bereikte. Bij de indeling naar leeftijd stellen we bij de 20- tot 24-jarigen een sterke groei vast. Met een jaargroei van +2,3 procentpunt komt het trendniveau van de werkzaamheidsgraad in deze jongste leeftijdsgroep op 48,2% te liggen. De sterkste groei is er bij de 55- tot 64-jarigen. Deze groep kende een duidelijke toename tot 52,5% (jaargroei van +3,0 ppt). Het trendniveau van de werkzaamheidsgraad voor 25- tot 54-jarigen bedraagt 86,2% (jaargroei van +1,3 ppt) (B1).

Het trendniveau van de *werkloosheidsgraad* in het Vlaams Gewest vertoonde in het vierde kwartaal van 2018 een verdere krimp tot 3,5% (-0,9 ppt op jaarbasis). België kende een nog sterkere afname op jaarbasis (-1,2 ppt) tot 6%. Hierbij behoudt het ook een hoger afnametempo dan in de EU-28 (-0,8 ppt op jaarbasis, tot 7,0%).

Dankzij een sterkere afname in de laatste kwartalen lag het trendniveau van de werkloosheidsgraad van vrouwen in het vierde kwartaal van 2018 al 0,3 procentpunt onder dit voor mannen (resp. 3,3% en 3,6%). Het trendniveau van de werkloosheidsgraad bij de jongeren kende een sterke afname in het vierde kwartaal tot 10,8% (-2,0 ppt op jaarbasis). Bij de 25- tot 54-jarigen en 55-plussers was respectievelijk 2,8% en 3,0% van de beroepsbevolking werkloos (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB blijft gestaag afnemen sinds augustus 2015. Met 183 828 nwwz was er in maart een daling

van -7,3% op jaarbasis. De daling is het sterkst bij de 40- tot 54-jarigen (-11,1%) en 25- tot 39-jarigen (-10,0%), terwijl er bij de 55-plussers een stabilisering valt te constateren (+0,1%) (B3).

In het eerste kwartaal van 2019 ging gemiddeld 9,9% van alle nwwz in de loop van een maand aan het werk. Hierbij blijft het *aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk* stabiel in vergelijking met een jaar eerder. Toen bedroeg de uitstroom naar werk 9,8%.

Wanneer we de werkzoekenden opdelen naar een aantal kenmerken zien we dat de 40- tot 55-jarigen er het sterkst op vooruit gaan. Hun uitstroompercentage neemt op jaarbasis toe met +0,8 ppt tot 9,5%. Bij de personen met een arbeidshandicap zien we een daling van de uitstroom naar werk met -2 ppt tot 3,9% (B4).

Tewerkstelling & sectoren

De positieve trend van de Vlaamse loontrekkende tewerkstelling blijft zich doorzetten. Voor het vierde kwartaal van 2018 wordt het aantal loontrekkenden bij RSZ geraamd op 2 389 100, een toename van 32 100 of +1,4% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar geleden (vierde kwartaal van 2016) telt het Vlaams Gewest ruim 63 400 extra werknemers. De evolutie in arbeidsvolume volgt deze in koppen: het aantal voltijds equivalenten steeg in het vierde kwartaal van 2018 eveneens met +1,4% op jaarbasis (C1).

Opvallend is dat naast de commerciële dienstensectoren (+1,3% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2018 in Vlaanderen), ook de secundaire (industrie en bouw, +1,2%) en quartaire sector (publieke diensten, +1,1%) een duidelijke bijdrage leveren aan de globale (netto)tewerkstellingsgroei (C2).

Opgesplitst naar subsector is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeier (+7,5% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2018). Daarna volgen consultancy (+6,8%), de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (+5,3%) (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) en logistiek (+5,0%). In de groothandel was er een beperkte tewerkstellingsgroei (+0,3%) en in de kleinhandel een lichte krimp (-0,1%). In de grootste subsector, het onderwijs, steeg de tewerkstelling met +1,4%. In de maatschappelijke diensten en de gezondheidszorg – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden toe met respectievelijk +1,8% en +1,6%.

De belangrijkste krimpsectoren zijn verhoudingsgewijs financiën (-3,0%), de openbare besturen (-2,9%) en de uitzendsector (-2,0%), waarbij de schuchtere daling in het vorige kwartaal (-0,1%) duidelijk werd verderzet (C3).

Vacaturemarkt & krapte

De Vlaamse vacaturemarkt trekt al sinds begin 2014 maand na maand verder aan en laat opnieuw records optekenen. In december 2018 bedroeg de trendindex van het aantal *ontvangen vacatures* nog 141,4, eind maart 2019 was dit cijfer opgelopen tot 142,4.

Dit nieuwe record werd echter geheel door de erg sterke maand februari behaald, waarin het aantal ontvangen vacatures maar liefst 21% (of +4457 vacatures) hoger lag dan een jaar eerder. Deze sterke februarimaand compenseerde geheel de mindere maanden januari en maart, die een afname van het aantal ontvangen vacatures met respectievelijk -2,1% en -6,8% op jaarbasis kenden. Of dit de eerste tekenen zijn van een omslag in de groei van het aantal nieuw ontvangen vacatures, zal pas in de volgende maanden duidelijk worden.

Het aantal *openstaande vacatures* groeide verder aan tot 47 483 vacatures in maart 2019. Hiermee zijn er 3795 (+8,7%) extra openstaande vacatures in vergelijking met een jaar eerder. Deze jaargroei ligt wel lager in vergelijking met maart 2018 (jaarevolutie van +21,9%) (D1).

De combinatie van het stijgende aantal openstaande vacatures en het dalende aantal niet-werkende werkzoekenden leidt tot een steeds verdere afname van de *spanningsratio*. In 2017 waren er gemiddeld nog 5,6 nwwz per openstaande VDAB-vacature. Gemiddeld voor de eerste drie maanden van 2019 daalde de ratio verder tot 3,9. Globaal genomen staan tegenover elke openstaande vacature bij VDAB dus steeds minder werkzoekenden, wat de krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt steeds nijpender maakt (D2).

Ruben De Smet
Gert Theunissen
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk

FIGUREN & TABELLEN

A.	Conjunctuur	2
	A1. Economische groei	2
	A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen	2
	A3. Uitzendarbeid	3
	A4. Tijdelijke werkloosheid	3
	A5. Faillissementen	4
	A6. Oprichtingen	5
B.	Werkzaamheid & werkloosheid	6
	B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad	6
	B2. Trendniveau werkloosheidsgraad	7
	B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)	8
	B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk	9
C.	Tewerkstelling & sectoren	10
	C1. Loontrekkende tewerkstelling	10
	C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector	10
	C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector	11
D.	Vacaturemarkt & krapte	12
	D1. Ontvangen & openstaande vacatures	12
	D2. Spanningsratio	13

A. CONJUNCTUUR

A1. Economische groei

Procentuele groei van het bruto binnenlands product

	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV
BELGIË									
groei op jaarbasis (%)	+1,4	+1,9	+1,5	+1,5	+1,9	+1,5	+1,4	+1,6	+1,2
groei op kwartaalbasis (%)	+0,3	+0,7	+0,4	+0,2	+0,7	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3
EUROGEBIED									
groei op jaarbasis (%)	+2,1	+2,1	+2,5	+2,8	+2,7	+2,4	+2,2	+1,6	+1,1
groei op kwartaalbasis (%)	+0,8	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7	+0,4*	+0,4	+0,1	+0,2*
EU-28									
groei op jaarbasis (%)	+2,1	+2,2	+2,5	+2,8	+2,6	+2,3	+2,1	+1,8	+1,4*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,8	+0,7	+0,6	+0,6	+0,6	+0,4*	+0,5	+0,3	+0,3

* Raming

Gegevens werkdag -en seizoengezuiverd

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

↪ <http://stat.nbb.be>

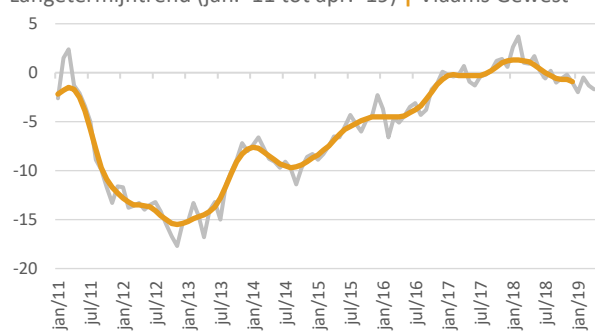
A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen

Conjunctuurenquête bedrijven

Algemene synthetische curve (seizoengezuiverd)

	Nov/18	Dec/18	Jan/19	Feb/19	Mrt/19	Apr/19
VL	-0,2	-1	-2	-0,5	-1,3	-1,7
BE	+0,4	-0,9	-1,5	-1,7	-0,7	-3,2

Langetermijntrend (jan. '11 tot apr. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **conjunctuurenquête** is gebaseerd op een panelbevraging van 6000 bedrijfsleiders over de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende drie maanden. De antwoorden op een selectie van vragen leiden tot de synthetische curve (seizoengezuiverde bruto conjunctuurindicator en afgevlakte indicator die de fundamentele tendens weergeeft).

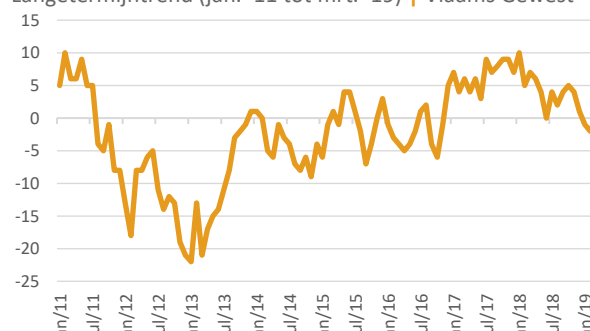
↪ www.nbb.be/nl/statistieken/opinie-enquetes

Consumentenenquête

Indicator van het consumentenvertrouwen

	Okt/18	Nov/18	Dec/18	Jan/19	Feb/19	Mrt/19
VL	+5	+4	+1	-1	-2	0
BE	+1	-1	-5	-6	-7	-6

Langetermijntrend (jan. '11 tot mrt. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **consumentenenquête** is gebaseerd op een representatief steekproef van 1850 bevroegde personen over het macro-economische verloop, de financiële positie en het mogelijke bestedingspatroon. De antwoorden op een selectie van vragen worden samengevoegd tot de indicator van het consumentenvertrouwen.

A3. Uitzendarbeid

Evolutie van het aantal uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd)

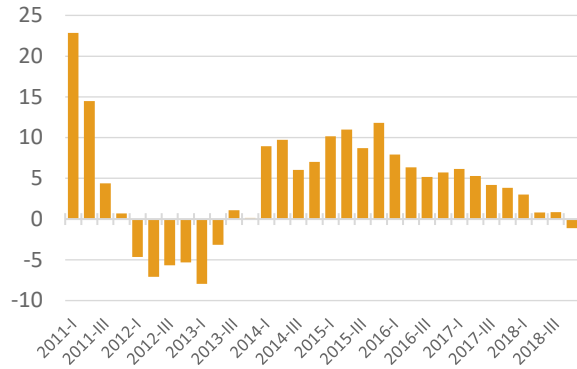
VLAAMS GEWEST	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV
groei op jaarbasis (%)	+5,7	+6,1	+5,3	+4,2	+3,8	+3,0	+0,8	+0,9	-1,1
groei op kwartaalbasis (%)	+1,6	+1,3	+1,2	+0,3	+0,9	+0,3	-0,5	-0,1	-0,7

Aangepaste reeks in vergelijking met voorgaande kwartaalberichten door toevoeging van nieuwe uitzendbedrijven in de Federgon-dataset

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal uren uitzendarbeid | VLAAMS GEWEST

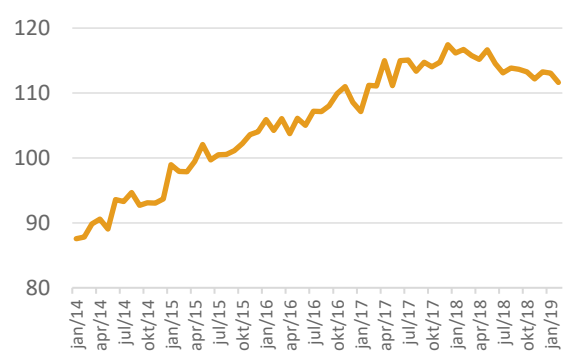
2011-I tot 2018-IV | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Federgon-index | BELGIË

Januari '14 tot februari '19 | Index jan.'07=100

Index gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

➔ federgon.be/het-kenniscentrum

A4. Tijdelijke werkloosheid

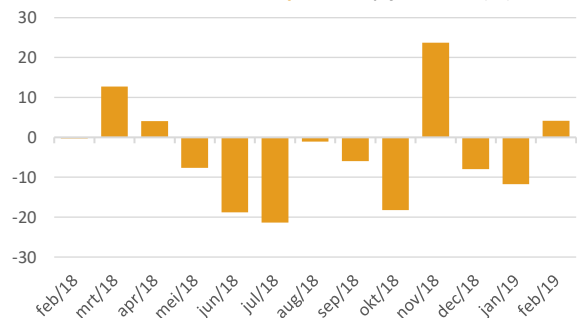
Evolutie van het aantal tijdelijk werklozen

VLAAMS GEWEST	Feb/18	Sep/18	Okt/18	Nov/18	Dec/18	Jan/19	Feb/19
aantal (n)	86 805	53 353	41 243	57 765	59 484	75 063	90 418
evolutie op jaarbasis (n)	-231	-3 381	-9 205	11 072	-5 134	-9 957	+3 613
evolutie op jaarbasis (%)	-0,3	-6,0	-18,2	23,7	-7,9	-11,7	+4,2
BELGIË							
aantal (n)	140 247	86 457	66 775	90 354	94 658	119 900	143 667
evolutie op jaarbasis (n)	-3 092	-7 315	-15 815	+12 936	-11 544	-16 196	+3 420
evolutie op jaarbasis (%)	-2,2	-7,8	-19,1	+16,7	-10,9	-11,9	+2,4

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal tijdelijk werklozen | VLAAMS GEWEST

Februari '18 tot februari '19 | Groei op jaarbasis (%)

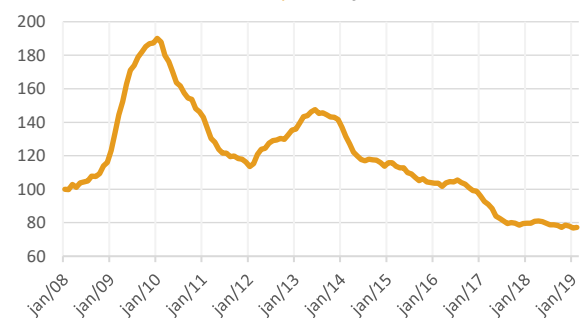

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <http://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken>

Trendindex tijdelijke werkloosheid | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot februari '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

A5. Faillissementen

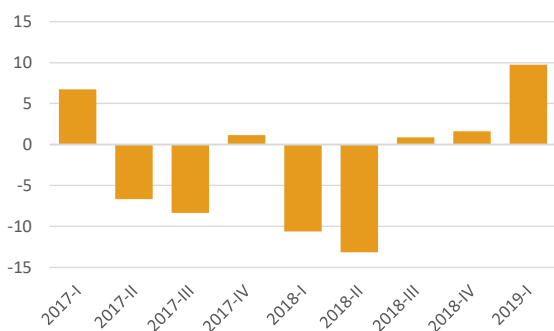
Evolutie van het aantal faillissementen

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
VLAANDEREN									
aantal (n)	1 329	1 217	912	1 230	1 188	1 057	920	1 250	1 304
evolutie op jaarbasis (n)	+84	-87	-83	+14	-141	-160	+8	+20	+116
evolutie op jaarbasis (%)	+6,7	-6,6	-8,3	+1,1	-10,6	-13,1	+0,8	+1,6	+9,8
BELGIË									
aantal (n)	2 538	2 718	1 871	2 841	2 707	2 239	2 063	2 869	2 690
evolutie op jaarbasis (n)	+233	+225	-84	+424	+169	-479	+192	+28	-17
evolutie op jaarbasis (%)	+10,1	+9	-4,2	+17,5	+6,6	-17,6	+10,2	+0,9	-0,6

Bron: Statbel – be.STAT / cijfers gebaseerd op het bedrijvenregister van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium en de aangiften van de rechtbanken van Koophandel (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal faillissementen | VLAAMS GEWEST

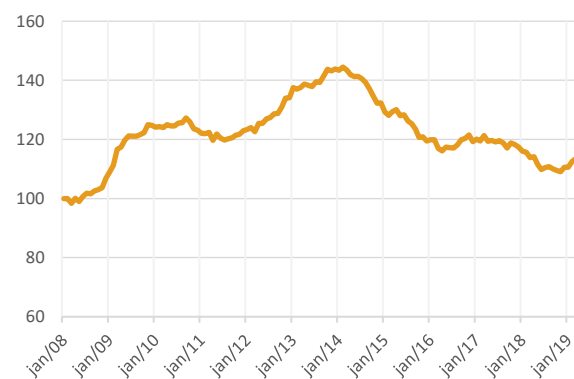
2017-I tot 2019-I | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex faillissementen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot maart '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>

A6. Oprichtingen

Evolutie van het aantal oprichtingen

	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	12 781	16 847	13 678	13 291	13 481	17 024	13 709	13 756	16 077
evolutie op jaarbasis (n)	+598	+1 184	-1 745	+852	+700	+177	+31	+465	+2 596
evolutie op jaarbasis (%)	+4,9	+7,6	-11,3	+6,8	+5,5	+1,1	+0,2	+3,5	+19,3
oprichtingsgraad	2,3	3,1	2,5	2,4	2,4	3,0	2,4	2,4	2,7
BELGIË									
aantal (n)	22 091	27 549	23 323	21 577	23 403	28 153	23 168	21 876	25 823
evolutie op jaarbasis (n)	+1 149	+1 445	-2 058	+1 228	+1 312	+604	-155	+299	+2 420
evolutie op jaarbasis (%)	+5,5	+5,5	-8,1	+6,0	+5,9	+2,2	-0,7	+1,4	+10,3
oprichtingsgraad	2,5	3,1	2,6	2,4	2,5	3,0	2,5	2,3	2,7

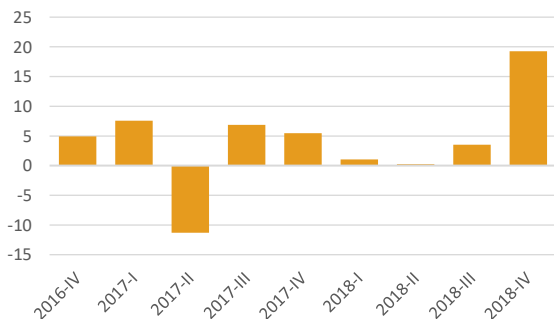
Bron: Statbel – be.STAT o.b.v. Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) (bewerking Steunpunt Werk)

De **oprichtingen** worden geoperationaliseerd als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, zoals opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO). De **oprichtingsgraad** wordt berekend als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, ten opzichte van het gemiddelde aantal actieve btw-plichtige bedrijven in de beschouwde periode.

Gezien de bestuurlijke oorsprong van de gegevens kunnen evoluties (deels) het gevolg zijn van administratieve veranderingen, waardoor de cijfers met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

Evolutie aantal oprichtingen | VLAAMS GEWEST

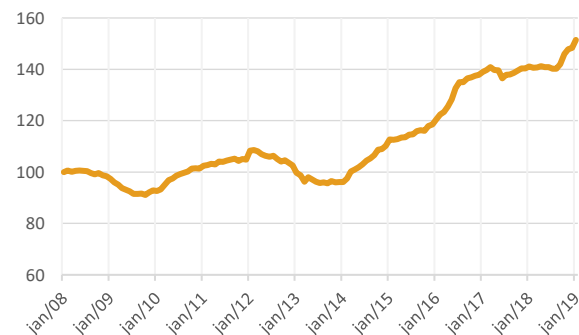
2016-IV tot 2018-IV | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex oprichtingen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot januari '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen>

B. WERKZAAMHEID & WERKLOOSHEID

B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad

In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) grondig hervormd (omschakeling naar roterend panel, verschillende data-verzamelingsmodi en herziene weegmethode) (voor meer info, zie de [methodologische nota](#) van Statbel). Dit zorgt voor een **tijdreeksbreuk** in de resultaten van het trendniveau in 2017-I en de daaropvolgende kwartalen. Hierdoor zijn de evolutiecijfers voor België en het Vlaams Gewest niet zonder meer vergelijkbaar en dienen zij met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

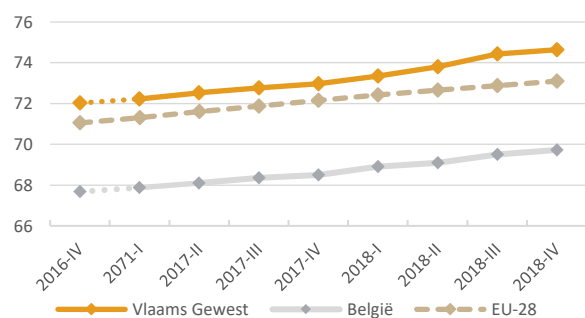
Trendniveau werkzaamheidsgraad | 20- tot 64-jarigen

	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV
VLAAMS GEWEST									
werkzaamheidsgraad (%)	72,0	72,2	72,5	72,8	73,0	73,4	73,8	74,4	74,6
groei op jaarbasis (ppt)	+0,1	+0,5	+0,7	+1,1	+1,0	+1,1	+1,3	+1,6	+1,7
BELGIË									
werkzaamheidsgraad (%)	67,7	67,9	68,1	68,4	68,5	68,9	69,1	69,5	69,7
groei op jaarbasis (ppt)	+0,5	+0,8	+0,9	+1,2	+0,8	+1,0	+1,0	+1,1	+1,2
EU-28									
werkzaamheidsgraad (%)	71,1	71,3	71,6	71,9	72,2	72,5	72,7	72,9	73,1
groei op jaarbasis (ppt)	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,0	+1,0	+1,0

Werkzaamheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen
Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK
Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

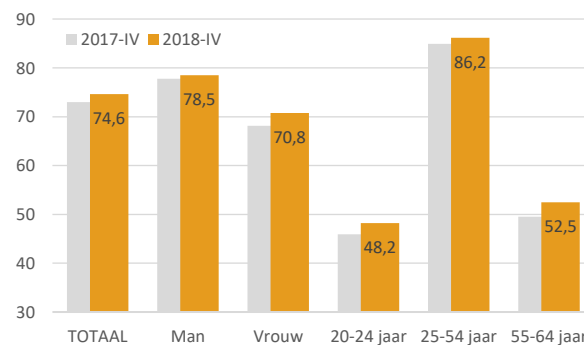
Trendniveau werkzaamheidsgraad (%) | 20- tot 64-jarigen

2016-IV tot 2018-IV | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B2. Trendniveau werkloosheidsgraad

In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) grondig hervormd (omschakeling naar roterend panel, verschillende data-verzamelingsmodi en herziene weegmethode) (voor meer info, zie de [methodologische nota](#) van Statbel). Dit zorgt voor een **tijdreeksbreuk** in de resultaten van het trendniveau in 2017-I en de daaropvolgende kwartalen. Hierdoor zijn de evolutiecijfers voor België en het Vlaams Gewest niet zonder meer vergelijkbaar en dienen zij met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

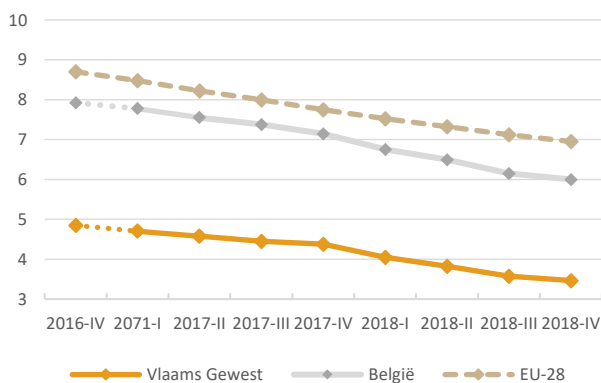
Trendniveau werkloosheidsgraad | 15- tot 64-jarigen

	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV
VLAAMS GEWEST									
werkloosheidsgraad (%)	4,9	4,7	4,6	4,5	4,4	4,1	3,8	3,6	3,5
groei op jaarbasis (ppt)	-0,4	-0,5	-0,6	-0,7	-0,5	-0,6	-0,8	-0,9	-0,9
BELGIË									
werkloosheidsgraad (%)	7,9	7,8	7,6	7,4	7,2	6,8	6,5	6,2	6,0
groei op jaarbasis (ppt)	-0,6	-0,7	-0,8	-0,9	-0,7	-1,0	-1,1	-1,2	-1,2
EU-28									
werkloosheidsgraad (%)	8,7	8,5	8,2	8,0	7,8	7,5	7,3	7,1	7,0
groei op jaarbasis (ppt)	-0,9	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,8

Werkloosheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen
Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK
Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

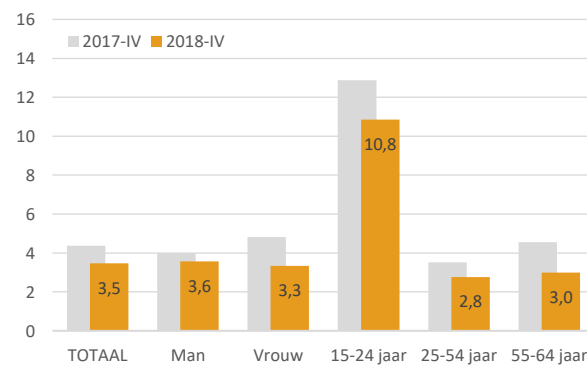
Trendniveau werkloosheidsgraad (%) | 15- tot 64-jarigen

2016-IV tot 2018-IV | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

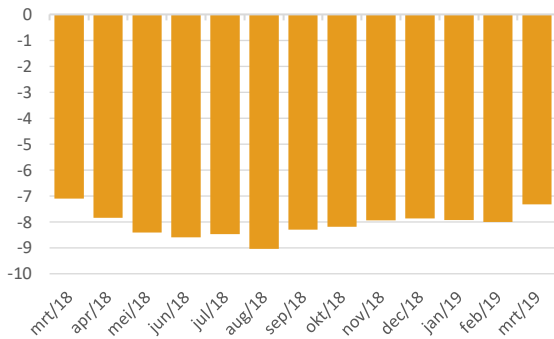
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden

	Mrt/18	Okt/18	Nov/18	Dec/18	Jan/19	Feb/19	Mrt/19
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	198 357	192 129	186 465	186 807	192 445	188 805	183 828
evolutie op jaarbasis (n)	-15 149	-17 124	=d191	-15 959	-16 582	-16 414	-14 529
evolutie op jaarbasis (%)	-7,1	-8,2	-7,9	-7,9	-7,9	-8,0	-7,3
BELGIË							
aantal (n)	492 191	497 360	483 970	483 491	491 902	482 982	473 826
evolutie op jaarbasis (n)	-37 562	-23 850	-21 303	-21 804	-21 342	-22 586	-18 365
evolutie op jaarbasis (%)	-7,1	-4,6	-4,2	-4,3	-4,2	-4,5	-3,7

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal nwwz | VLAAMS GEWEST

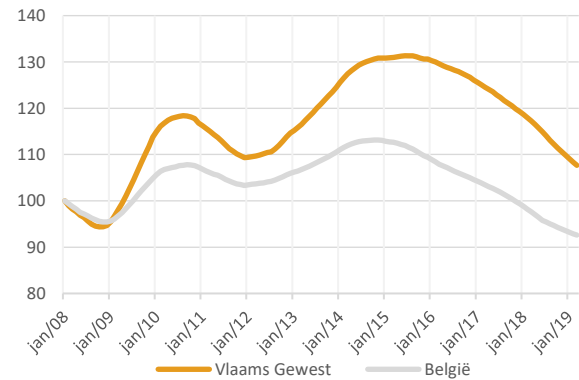
Maart '18 tot maart '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal nwwz | VLAAMS GEWEST & BELGIË

Januari '08 tot maart '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

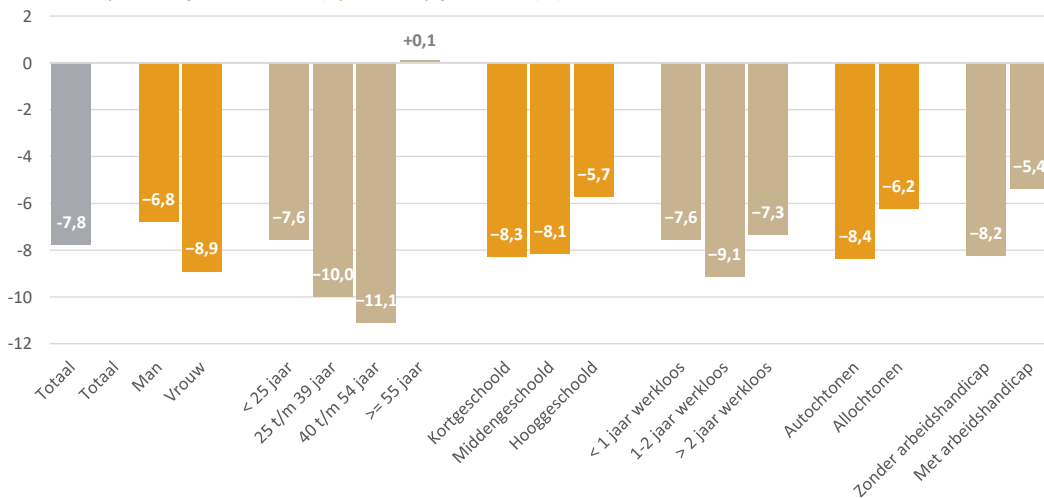
Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

<http://stat.nbb.be>

Evolutie van het aantal nwwz naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari-maart) | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

<http://arvastat.vdab.be>

B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk

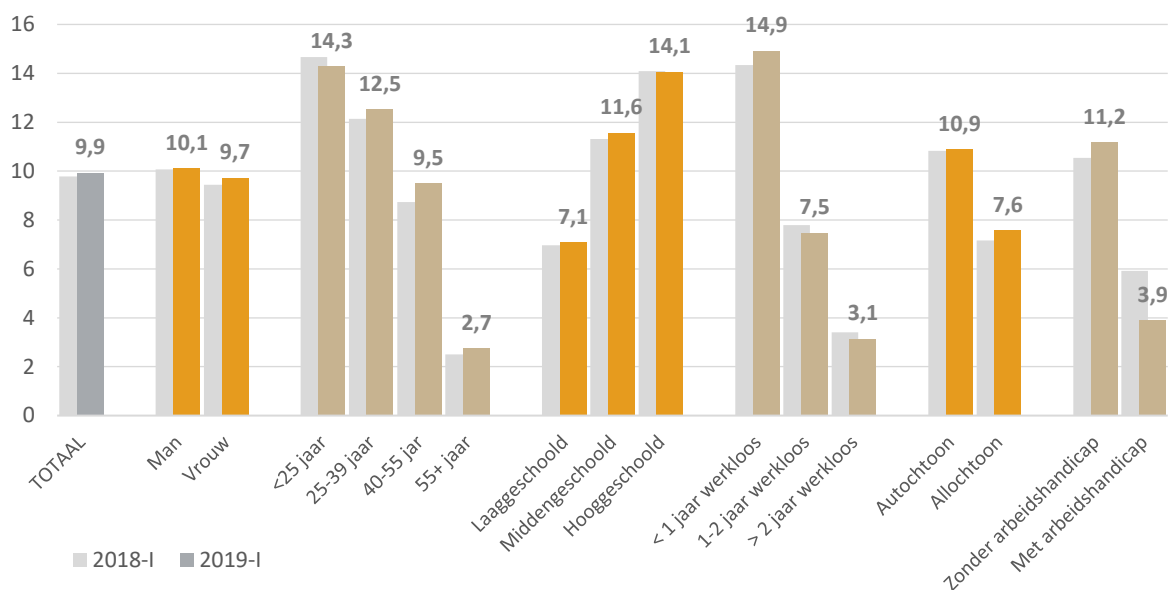
Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk | VLAAMS GEWEST

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
Uitstroom naar werk (%)	9,3	9,8	10,1	10,7	9,8	10,1	10,3	11,1	9,9

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

Het **aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk** wordt berekend door het aantal nwwz dat in de loop van een maand aan het werk gaat, te delen door het totale aantal nwwz aan het begin van die maand. De cijfers hier worden berekend als een gemiddelde over de drie maanden van het kwartaal. Deze indicator toont aan in hoeverre niet-werkende werkzoekenden aangeworven worden, ongeacht of de totale werkloosheid stijgt of daalt.

Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk (2018-I en 2019-I) naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

C. TEWERKSTELLING & SECTOREN

C1. Loontrekkende tewerkstelling

Evolutie van het aantal werknemers en het arbeidsvolume (in voltijdsequivalenten - VTE)

Werknemers	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV*
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	2 325 731	2 343 793	2 350 930	2 359 109	2 357 018	2 367 275	2 374 404	2 386 144	2 389 100
evolutie jaarbasis (n)	+28 358	+34 936	+30 854	+24 400	+31 287	+23 482	+23 474	+27 035	+32 082
evolutie jaarbasis (%)	+1,2	+1,5	+1,3	+1,0	+1,3	+1,0	+1,0	+1,1	+1,4
BELGIË									
aantal (n)	3 818 492	3 857 972	3 877 753	3 884 767	3 875 401	3 897 468	3 919 432	3 936 001	3 933 000
evolutie jaarbasis (n)	+49 198	+66 107	+59 258	+40 698	+56 909	+39 496	+41 679	+51 234	+57 599
evolutie jaarbasis (%)	+1,3	+1,7	+1,6	+1,1	+1,5	+1,0	+1,1	+1,3	+1,5
VTE									
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 963 453	1 942 660	1 971 997	1 936 246	1 989 592	1 972 923	2 002 791	1 962 622	2 016 700
evolutie jaarbasis (n)	+37 856	+28 602	+33 379	+30 502	+26 139	+30 264	+30 794	+26 376	+27 108
evolutie jaarbasis (%)	+2,0	+1,5	+1,7	+1,6	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4
BELGIË									
aantal (n)	3 222 038	3 180 386	3 235 022	3 174 794	3 263 143	3 231 173	3 287 338	3 220 254	3 310 000
evolutie jaarbasis (n)	+63 874	+48 335	+60 848	+54 205	+41 104	+50 786	+52 316	+45 460	+46 857
evolutie jaarbasis (%)	+2,0	+1,5	+1,9	+1,7	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4

* 2018-IV= raming (o.b.v. Snelle Ramingen van de tewerkstelling bij RSZ)

De cijfers in deze tabel hebben betrekking op alle tewerkstelling die vanaf 1 januari 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ valt. Dit betekent dat de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen, die vóór 2017 niet werd opgenomen, in deze tijdsreeks is toegevoegd.

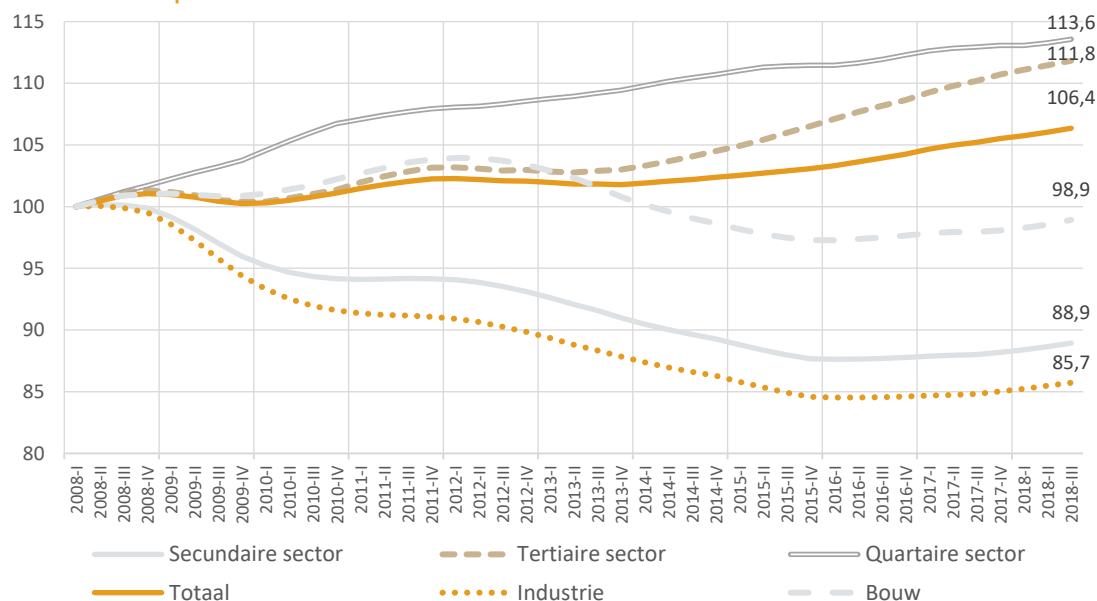
Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

↳ <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/snelle-ramingen-van-de-tewerkstelling>

C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector

Trendindex aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2008-I tot 2018-III | Index 2008-I = 100

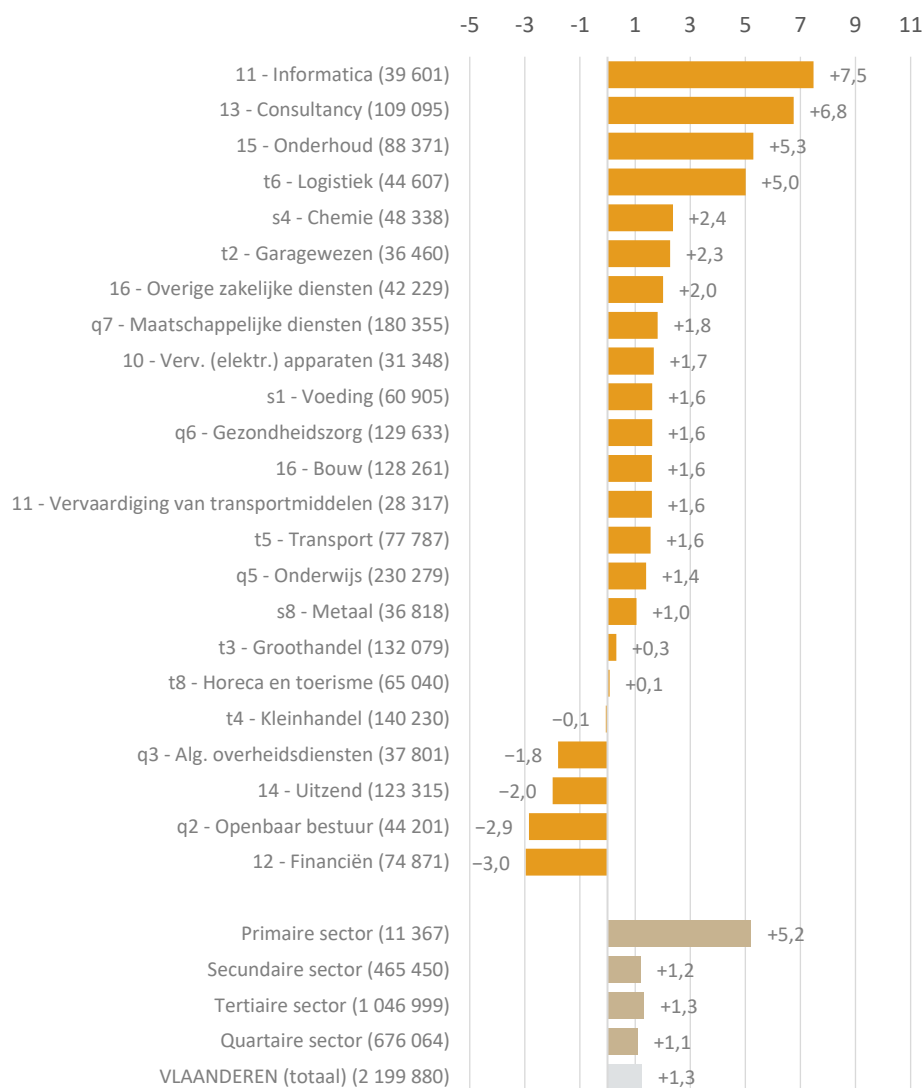
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector

Evolutie van het aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2017-III – 2018-III | Groei op jaarbasis (%)

RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden
Sectorindeling op basis van de WSE-sectoren (zie www.steunpuntwerk.be/node/2530)

Bij elke sector staat tussen haakjes het aantal werknemers in de sector.

Enkel de sectoren met meer dan 20 000 werknemers in het derde kwartaal van 2018 zijn opgenomen.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

D. VACATUREMARKT & KRAPTE

D1. Ontvangen & openstaande vacatures

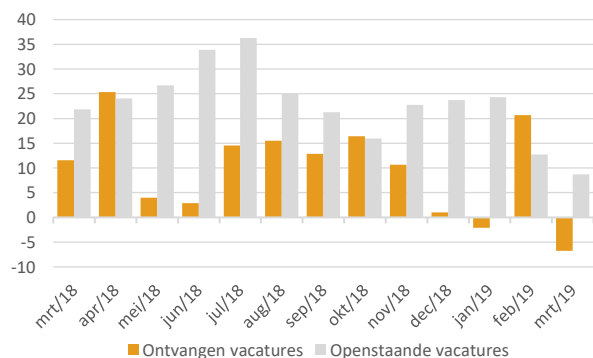
Evolutie van het aantal ontvangen en openstaande VDAB-vacatures (Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendarbeid - NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) | VLAAMS GEWEST

	Mrt/18	Okt/18	Nov/18	Dec/18	Jan/19	Feb/19	Mrt/19
ONTVANGEN VACATURES							
aantal (n)	26 155	27 950	24 358	17 846	24 893	25 973	24 383
evolutie op jaarbasis (n)	+2 716	+3 943	+2 351	+175	-535	+4 457	-1 772
evolutie op jaarbasis (%)	+11,6	+16,4	+10,7	+1,0	-2,1	+20,7	-6,8
OPENSTAANDE VACATURES							
aantal (n)	43 688	47 346	50 196	48 020	51 331	47 614	47 483
evolutie op jaarbasis (n)	+19 397	+6 528	+9 305	+9 211	+10 028	+5 378	+3 795
evolutie op jaarbasis (%)	+21,9	+16,0	+22,8	+23,7	+24,3	+12,7	+8,7

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

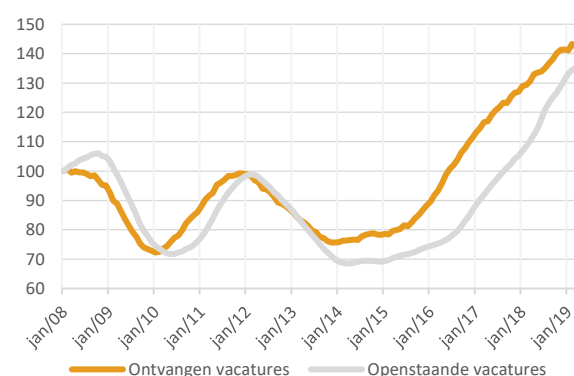
Maart '18 tot maart '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot maart '19 | Index jan.'08=100

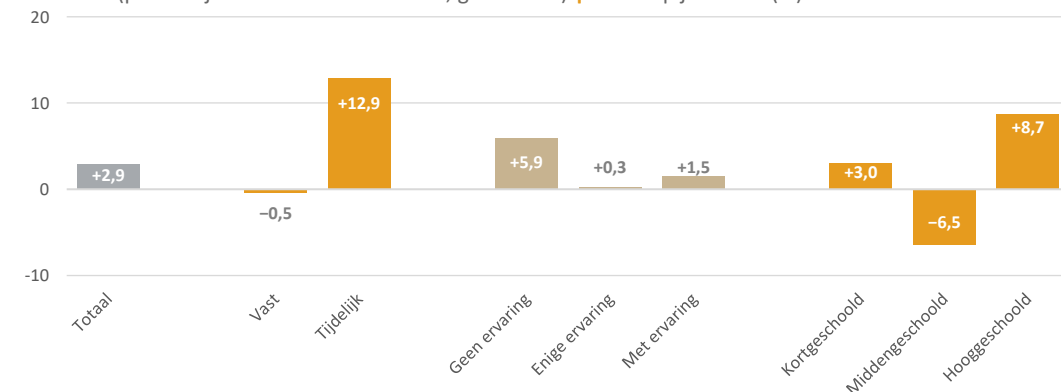
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

Evolutie van het aantal ontvangen VDAB-vacatures (NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) naar circuit, gevraagde ervaring, gevraagd studieniveau | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari tot en met maart; gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

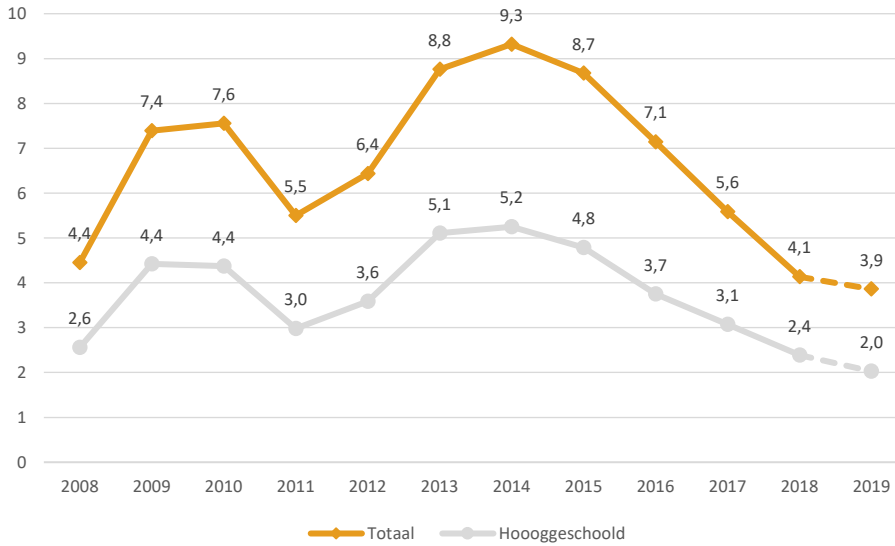
Tijdelijk = exclusief uitzendopdrachten en studentenjobs / Geen ervaring = minder dan 6 maand ervaring; enige ervaring = 6 maand tot 2 jaar ervaring; met ervaring = meer dan 2 jaar ervaring

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

D2. Spanningsratio

Evolutie van de spanningsratio (aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature) | VLAAMS GEWEST

Jaargemiddelde 2008 tot 2019*

* 2019 = gemiddelde voor de periode januari tot en met maart '19

De spanningsratio wordt berekend op het aantal openstaande vacatures, rechtstreeks gemeld aan VDAB.

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

**STEUNPUNT
WERK**

Naamsestraat 61 bus 3551, 3000 Leuven
steunpuntwerk@kuleuven.be | +32 016 32 32 39
www.steunpuntwerk.be | twitter: @SteunpuntWerk

Het STEUNPUNT WERK is een universitair kenniscentrum dat arbeidsmarktinformatie verspreidt en het Vlaams arbeidsmarktbeleid ondersteunt.